

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

SWOT анализ

Изготвил: Ес Пи Еф България ЕООД

с. Стамболово 2022 г.

Въведение

SWOT анализът е една от широко приложимите в стратегическото управление техники и в същото време е и абривиатура, зад която стоят следните думи:

- **S (Strengths) – Силни страни**

Силните страни са местен ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на общината.

- **W (Weaknesses) – Слаби страни**

Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, уменията и способностите, които сериозно възпрепятстват развитието на общината. Те са конкретни и касаят основно общината и нейните ресурси.

- **O (Opportunities) – Възможности**

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на общината. Това са благоприятни за общината възможности, от които тя се възползва до момента или би могла да се възползва.

- **T (Threats) – Заплахи**

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големите външни бариери пред настоящото или бъдещото състояние на общината и за това тяхното преодоляване се затруднява. Въпреки това предварителната регистрация на заплахите създава предпоставки да се вземат превантивни мерки, които да намалят отрицателното им въздействие.

SWOT анализът е изключително полезен инструмент за разбиране на различни местни проблеми и ситуации, и вземане на обосновани решения. Той дава необходимата рамка за преглед на организационната стратегия и посока на развитие на всяка една община, но така също и подпомага генерирането на идеи за конкретни проекти и предложения от значение за местната общност.

Той изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегическия анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите

„силни“ и „слаби“ страни. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Резултатите от SWOT анализа са записани в таблица, разделена на четири квадранта. Комбинацията два по два показва четири измерения едно до друго, което дава възможност за сравнение.

Важно е да се отбележи, че силните и слабите страни представят текущата информация или тази, която е назад във времето, а възможностите и заплахите са насочени към бъдещето. Извършвайки SWOT анализа ние изграждаме необходимия мост между постигнатото от общината до момента и стратегическите алтернативи, които се генерират. Освен това факторите са вътрешни и външни.

Вътрешните фактори са силните и слабите страни на общината. Силните страни са характеристиките, които дават на общината нейните преимущества спрямо съседните общини, докато слабостите са характеристики, които всяка община трябва да преодолее, за да подобри средата за живеене на свето население.

Външни фактори са възможностите и заплахите за общината. Възможностите са елементи, които общината вижда във външната среда и към които трябва да насочи своето внимание в бъдеще, за да може да постига планираните успехи. Заплахите са елементи във външната среда, които биха могли да попречат на общината да постига целите и приоритетите си, и визията си, и които трябва да планира да преодолява.

Най-общо казано SWOT анализът е опростена, но ефективна рамка за идентифициране на силните, слабите страни, възможностите и заплахите, пред които е изправена всяка една община. Важно е да се използват в максимална степен силните страни, да се минимизират слабите страни и заплахите, и да се използват ефективно наличните възможности. Следвайки тези стъпки на SWOT анализа, стратегическото планиране осигурява по най-добрия начин определянето на средносрочните и дългосрочните цели на общината, както и мерките за тяхното постигане.

1. Промисленост и селско стопанство

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Локализация в трансграничната област с близост до Р Гърция и Р Турция и възможност за търговия и сътрудничество.	Ниска предприемаческа активност и ниска конкурентоспособност на МСП, работещи на територията.
Развитие на различни местни производства: преработваща промисленост, винопроизводство, оранжерийно	Фалиране на някои фирми поради кризите и войната в Украйна и липса на нови производствени инвестиции.

производство, шивашко производство, строителство и др.	
Наличие на голям брой регистрирани фирми.	Голям брой микропредприятия със семейна заетост и липса на малки предприятия със заетост на повече от 10 човека.
Добив на инертни материали.	Опасност от производствени и селскостопански замърсявания и нарушен ландшафт.
Наличие на голям брой водоеми (яз. Студен кладенец, река Арда и нейните притоци, и над 200 други водни басейни), които могат да се използват за стопански нужди.	Неефективно използване на водните ресурси за напояване, за активно рибопроизводство, за водни атракции, обрасла и непочистена брегова ивица.
Наличие на инфраструктура, природни дадености, суровини и работна сила, които са основа за развитие на нови производства и селско стопанство.	Застаряващо население и обезлюдени територии. Липса на квалифицирани кадри. Влошена социално-икономическа среда.
Добри природни, климатични и почвени условия за развитие на земеделието.	Липса на сериозна подкрепа от страна на държавата, влошена социално-икономическа среда, която води до спад в интереса към селскостопанските дейности.
Традиции в отрасъл животновъдство, добри природни условия за отглеждане на: крави, овце, кози, свине, биволи и др.	Различните кризи и високата инфлация през последните години водят до унищожаване на цели стада животни.
Създаване на нови овощни насаждения (череша, ябълки, сливи и др.).	Не се използват в максимална степен възможностите за финансиране на ПРСР.
Наличие на биопроизводства.	Слаб интерес към сертифицирането, поради големите изисквания и високите цени на пазара за биохраните.
Бързо разрастване на пчеларството и производството на пчелни продукти	Ограничен асортимент и количества на пчелните продукти.
Наличие на значим горски фонд от 120 000 дка, от които общинския горски фонд се състои от 98 000 дка (80%) осигуряващ условия за дърводобив.	Наличие на ерозирали почви и некачествена дървесина. Сериозно изсичане на гората, липсват залесителни инициативи.
Възможности за професионално обучение по различни програми.	Липса на достатъчно образован, квалифициран и подготвен персонал отговарящ на пазарните нужди. Рязко намаляване броя на младите хора поради високата степен на миграция.
Уедрена земя на която се отглеждат зърнени и технически култури: пшеница, царевица, овес, ечемик, слънчоглед, рапица и др.	Монокултурно земеделие дължащо се на субсидираното зърнопроизводство. Липса на нормални субсидии за зеленчукопроизводството, лозарството и др. сектори, които осигуряват трудова заетост.
Наличие на общински пасища и мери.	Не се използват ефективно от арендаторите.
Наличие на квалифицирани кадри, обслужващи селскостопанските дейности и производства: трима ветеринарни лекари и четирима агрономи.	Липсват нови попълнения от млади и квалифицирани кадри в областта на селското стопанство и маркетинга на селскостопанската продукция.
Наличие на 3 бензиностанции и автомивка.	Липса на разнообразни комунални услуги.

Наличие на ресторанти, бистра и кафе-аперитиви.	Ограничено разнообразие и недостатъчно качество на асортиментите.
Извършване на някои нотариални, данъчни и съдебни услуги от общинската администрация.	Ограничени административни общински услуги.
Реализирани проекти по различни програми и главно по ПРСР.	Малко на брой партньорства и партньорски проекти. Липса на подкрепа от страна на Общината.
Традиционно развито тютюнопроизводство и тютюнопреработка.	Ограничен обем тютюнопреработка и бавна смяна на тютюнопроизводството.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Възможности за развитие на традиционните производства, основани на производствените иновации и превръщането им в конкурентноспособни стоки и услуги от съвременен тип.	Намаляване на предприемаческата активност, ограничаване капацитета и финансовите ресурси на МСП поради COVID 19 и поредицата от кризи и войната в Украйна.
Нови възможности свързани с европейските структурни фондове и Плана за възстановяване и устойчивост през новия програмен период.	Намаляване на местния административен и човешки ресурс поради застаряващото население и миграцията най-вече на младите хора.
Развитие на нови селскостопански производства и биопроизводства, които се търсят на европейските пазари.	Невъзможност за излизане на външните пазари поради липсата на окрупняване, отглеждане на нови сортове, култури и липса на интерес за сертифициране на биопроизводствата.
Възможности от ЕСФ за подобро стимулиране на селскостопанските производства и тяхната преработка. Наличие на МИГ на територията на общината.	Липсващите секторни обединения на производителите влошават бизнес средата, лишават местните производители от консултантска дейност и водят до неефективно използване на европейските финансови механизми.
Изграждане на индустриални зони в населените места с изградена инфраструктура, които да привличат бъдещите инвеститори в общината.	Липсата на свободен финансов ресурс, който да осигури възможност общината да изгради необходимата бизнес инфраструктура и да я рекламира, за да привлече вниманието на сериозните инвеститори лишава местния бизнес от реална подкрепа на местната власт.
Наличието на многобройни язовири и водоеми създават възможности за развитието на рибовъдство и рибопроизводство, както и за изграждане на напоителни системи.	Изграждането на напоителни системи ще срещат трудности, които могат да го провалят поради: различната собственост на терените, трудно създаване на подобни обединения, наличие на различни интереси и бойкот на всякакви подобни инициативи. Липса на инвеститорски интерес към рибопроизводството ще доведе до неизползване на този сериозен воден ресурс.
Промяната в политиката на субсидиране на някои земеделски дейности и култури ще осигури възможност за развитие на някои нови сектори, които в момента се намират в	Проблемите свързани с неправилното субсидиране на някои земеделски култури в България, както и на животновъдството, ще

криза, но за които в общината съществуват добри условия.	доведе до тяхното трайно намаляване или дори до изчезването им.
Екологично чист район, подходящ за отглеждане на екологични продукти, чието търсене нараства сериозно на европейския пазар и ще продължи да се увеличава.	Трудното намиране на пазари на екологичната продукция спира интереса към това толкова важно за развитието на региона биопроизводство и минимизира неговото разрастване.
Възможности за разширяване развитието на пчеларството след осигурената подкрепа от ПРСР.	Разширяване на екологичните заплахи /пръскането с пестициди/могат да доведат до намаляване на пчелните семейства.

2. Развитие на туризма

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Наличие на туристически комплекси, хотели, бунгала и няколко къщи за гости, и увеличен туристопоток.	Предлагане на ограничен брой услуги. Липса на интегрирани услуги и достатъчно атракции и развлечения за туристите.
Наличие на търговски обекти, обслужващи ежедневните нужди на местното население и гостите на общината.	Липсват търговски обекти предлагащи: сувенири, екологична храна, традиционна местна храна и др.
Наличие на ресторанти, бистра и кафе-аперитиви.	Ограничено разнообразие, недостатъчен брой на асортиментите и ниско качество на услугите.
Възможност за резервиране и електронна регистрация в туристическите обекти.	Липсващ ТИЦ и невъзможност за осигуряване на комбинирана резервация /ползване на различни услуги/ при пребиваване на територията.
Наличие на Интерактивната изложба „Биологичното разнообразие в долината на Арда“	Липса на подготвени гидове. Лоша поддръжка и неизползване на Интерактивната изложба „Биологичното разнообразие в долината на Арда“.
Наличие на неправителствени организации в общината, които могат да подкрепят с проекти туристическите обекти.	Липсват туристически и бизнес обединения, които да повишат конкурентоспособността на туристическите обекти и да подкрепят тяхното партньорство.
Възможност за откриване на нови работни места в областта на туризма.	Липса на квалифицирани кадри. Сезонна нестабилност на туристическата дейност.
Наличие на туристически обекти разполагащи с добри условия за отдих и почивка.	Неефективно използване на изградената туристическа инфраструктура.
Наличие на богато биоразнообразие, което привлича любителите на природата и главно наблюдателите на птици.	Не достатъчно се популяризира биоразнообразието и предлаганите в тази област услуги. Липсват квалифицирани водачи.
Наличие на богато културно наследство и културни обекти на територията.	Липса на местна инициативност от страна на читалищата в областта на културните традиции.

Отлични природно-климатични условия за развитие на туризма.	Липса на достатъчно информация и реклама. Липса на интегрирани туристически услуги.
Традиционен фолклор, кухня, обичаи и културно-исторически обекти.	Слабо се представя културното наследство извън пределите на общината.
Издаване на отделни рекламни материали, представящи общината и отделни нейни ресурси и местни инициативи.	Липса на системна рекламна кампания промотираща общината и нейните туристически възможности. Общината не участва в туристически изложения, които да представят местния туристически потенциал комплексно.
Поставени указателни табели и информационни табла.	Липсва съвременно маркиране и достатъчно на брой пътни табели на подходите към общината и туристическите обекти.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Съществуват възможности за изграждане на нови туристически обекти и необходимост от откриване на атракции за гостите на общината.	Липсата на квалифицирани кадри може да влоши сериозно благоприятната среда за развитие на туризма в общината.
Привличането на различни партньори като: музеи, театри, читалища, НПО, туроператори и други ще осигури възможност за разработване на интегрирани услуги и за тяхното популяризиране.	Продължаването на Ковид пандемията, разрастването на енергийната криза, инфлацията и влошената икономическа обстановка ще намалят туристопотока и ще доведат до фалит някои от туристическите обекти.
Възстановяването на ТИЦ към общината може да подобри информационната среда за туристите и да разшири рекламната кампания за туристическите възможности на община Стамболово.	Незаинтересованост от страна на местната власт по отношение развитието на туристическите обекти, която води до сериозен спад в туристопотока.
Възможност за финансиране на туристическите услуги, културните обекти и достъпа до тях от страна на европейските фондове през новия програмен период.	Липсата на достатъчна предприемаческа активност и финансов ресурс може да доведе до неефективно използване на съществуващите възможности за финансиране на туризма, туристическата инфраструктура и туристическите услуги, както и до стесняване на туристическите дейности.

3. Човешки ресурси

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Осигурено професионално обучение по различните програми, както на част от безработното, така и на заетото население.	Недостиг на квалифицирана работна ръка. Липса на устойчивост на новосъздадените работни места.
Провеждано текущо административно обучение на служителите от общинска администрация.	Някои от предлаганите възможности за индивидуално обучение на общинските служители са безплатни, но други са доста скъпи и на практика са трудно достъпни за голяма част от тях.

Обучение на земеделските производители и предприемачите от общината и от МИГ Стамболово-Кърджали 54 относно възможностите за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по СВОМР.	Липса на инициативност и достатъчен финансов ресурс за развитие на собствен бизнес в сферата на производството и земеделието.
Наличие на СУ "Свети Климент Охридски" и професионално обучение по професията „Готвач“, специалност „Производство на кулинарни изделия и напитки“.	Слаба чуждоезикова подготовка и ограничен брой местни кадри владеещи чужди езици. Липса на достатъчно възможности за професионална реализация на квалифицираните кадри.
Наличие на свободна работна сила.	Голям процент миграция сред икономически активните лица. Застаряващо население и малък брой млади хора.
Наличие на млади хора до 19 г. осигуряващо добра възможност за захранване и обновяване на групата на икономически активните лица.	Липсват работни места с високо възнаграждение, което да задоволи потребностите на младите хора и да им осигури добро качество на живот.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Привличане на специалисти от съседните общини с висок образователен статус и професионална подготовка за обезпечаване на местните нужди от квалифицирани кадри.	Тотално обезлюдяване и необратимо застаряване на населението на територията водещо до тотална липса на квалифицирани кадри. Ниските заплати ще оставят работните места незаети, без да могат да се привлекат квалифицираните кадри от големите населени места.
Изграждане на нови международни и трансгранични взаимоотношения с други общини и местни структури зад граница.	Прекъсване на международните контакти поради наличието на корона вирус и опасностите от разрастване на други епидемии.
Изпълнение на повече проекти подобряващи електронното управление на общината и повишаващи квалификацията на местните кадри през 2021-2027 г.	Намаляване броя на образованите млади хора и икономически активните лица, които да бъдат обучавани.
Утвърждаване на общината като спокойно, тихо, екологично чисто и безопасно място за отдих и почивка, разширяване на вилните зони и местата за отдих.	Амортизиране на публичната инфраструктура, липса на основни услуги, обезпечаване доброто качество на живот на местното население и туристите.

4. Инфраструктура

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Изградена пътна междуобщинска и вътрешнообщинска инфраструктура в добро състояние.	Липса на достатъчно средства за поддържане на четвъртокласните пътни мрежи. Затруднено снегочистване на отдалечените населени места през зимния сезон.
Наличие на автомобилен междуселищен транспорт и транспортни връзки с Хасково.	Намален обществен транспорт. Липса на вътрешноселищен транспорт свързващ някои населени места с общинския център.

Наличие на частни фирми, предлагащи транспортни средства под наем.	Слаба наситеност на транспортните услуги. Не са развити добре превозваческите услуги.
Частично преминаване на ж.п. линия през общината.	Не се използва ж.п. транспорта в общината.
Изградена енергопреносна мрежа и улично осветление.	Част от електропреносната мрежа е остаряла. Не е подменено уличното осветление с енергоспестяващо.
Изградена и поддържана вътрешноулична мрежа.	Част от уличната мрежа се намира в лошо състояние.
Добро покритие на територията с телефонни връзки, приемане на радио и телевизионни сигнали и др.	Неравномерно покритие на различните мобилни и радио сигнали.
Осигурена оптична кабелна връзка по въздушен път, наличие на Уайърлес на публични места (община, кафенета и др.). Наличие на няколко доставчици на Интернет.	Липсва онлайн връзка между кметствата и Общинската администрация за осигуряване на административни услуги на място.
Сътрудничество на общината с регионалните медии: www.xnews.bg/ , в-к “Марица” - Хасково, AnteneAir, Haskovo.net, Haskovo.info, в-к „Нов живот“ - Кърджали, в-к Арда нюз – Кърджали и др.).	Липса на ефективна общинска медийна политика.
Добре организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Наличие на определени места за събиране на оборска тор.	Амортизирано оборудване. Липсва разделното събиране на отпадъците и компостиране.
Водоснабдени са всички населени места на общината липсва воден режим. Изградена или частично изградена нова канализационна мрежа в някои села.	Не влязла в експлоатация голяма част от новоизградената канализационна мрежа и пречиствателните станции. Липсва канализация или е частично изградена в някои населени места на общината. Голямо количество септични ями, опасност от замърсяване на подпочвените води.
Наличие на обекти с възобновяеми енергийни източници.	Липса на съоръжения за осигуряване на алтернативни енергийни източници за собствени нужди.
Наличие на Спортна зала и два стадиона.	Липса на съвременна база, оборудване и средства за текуща поддръжка.
Наличие на външни инвестиции в 8 алтернативни енергийни източници.	Не е довършена техническата инфраструктура.
Наличие на зелени площи и паркова част в с. Стамболово. Изградени детски площадки.	Липса на достатъчно зелени площи и детски площадки и трудности с тяхната текуща поддръжка.
ВЪЗМОЖНОСТНИ	ЗАПЛАХИ
Изграждане на газопровод, който да захранва стопанските обекти и жилищата на гражданите.	Още по-големи проблеми с доставката на газ. Липса на инвеститорски интерес поради прогнозно ниско потребление на газа.

Изграждане на нови алтернативни енергийни източници.	Заплаха за птиците при изграждане на вятърните генератори и отнемане на плодородна земя.
Разделно събиране на отпадъците и тяхната преработка. Компостиране на растителните и животински отпадъци.	Влошаване управлението на отпадъците в общината и замърсяване на територията.
Изграждане на съвременна туристическа инфраструктура и подобряване достъпа до културните и природните обекти.	Намаляване на туристопотока поради трудния достъп до културно-историческите и природните обекти.
Изграждане на бизнес инфраструктура и развитие на услуги, обслужващи бизнеса.	Забавяне на икономическото развитие на общината поради липса на иновативни предприемачески инициативи и действащи публично-частни партньорства.
Обновяване и модернизиране на здравната, социалната, образователната, културната и развлекателната инфраструктура.	Обезлюдяване на общината и нейното маргинализиране, поради липсата на съвременна инфраструктура.

5. Околна среда

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Отлични природни дадености, разнообразен ландшафт и голям брой язовири и воодооми.	Не се използват ефективно природните дадености. Неглижиране на екологичния туризъм.
Голямо биоразнообразие, характерно за района на Източните Родопи.	Ниска информираност за биоразнообразието и незаинтересованост от страна на местното население. Наличие на браконieri и поставяне на отрови, които тровят дивите животни. Рядко се реализират мерки, свързани с опазване на биоразнообразието.
Наличие на много пещери, природни и екологични забележителности, които не се използват ефективно на този етап.	Липса на компетентни гидове и планински водачи, които да обслужват информирано туристите.
Изградени и използвани еко-пътеки.	Не се поддържат текущо еко-пътеките след тяхното изграждане.
Наличие на голям общински горски фонд.	Нерегламентирана сеч на част от горите.
Наличие на дивеч и ловни дружинки, полагащи грижи за неговото опазване.	Наличие на браконieri и поставяне на отровни примамки.
Организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци за всички населените места на община Стамболово.	Остаряло оборудване. Липсва оборудване и инфраструктура за разделно събиране на опасните и масово разпространените отпадъци. Периодична поява на малки, локални нерегламентирани замърсявания на земеделските и горските терени.
Осигуреност на общината с подходящ камион и съвременни съдове за събиране на битовите отпадъци за всички населени места.	Нужда от обновяване на оборудването свързано със сметосъбирането и сметопочистването.

Изградено регионално депо за неопасни отпадъци в Харманли, отговарящо на съвременните екологични изисквания.	Липсва компостираща инсталация за зелени и биоразградими отпадъци, които са основния отпадък на територията.
Наличие на работеща сепарираща инсталация, която осигурява приемането и третирането на разделното събиране на отпадъците и тяхното последващо рециклиране.	Не е въведено разделно събиране на масово разпространените отпадъци, отпадъци от опаковки, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на територията на община Стамболово.
Разработване на нови стратегически документи: Програма за опазване на околната среда и Програма за управление на отпадъците до 2027 г.	Недостатъчно познаване на нормативната уредба, регламентираща опазването на околната среда от населението, и необходимост от провеждане на разяснителни кампании.
Определяне на морфологичния състав на отпадъците по унифицираната методика.	Занижен контрол върху изхвърлянето на битовите отпадъци на забранените за това територии.
Въведени финансови механизми, стимулиращи оползотворяването на отпадъците и предотвратяването на тяхното депониране (въведени отчисления по чл. 64 от ЗУО).	Липса на достатъчно възможности, предотвратяващи образуването на различните видове отпадъци.
Прилагане на регионалния принцип за управление на отпадъците, осигуряващ обединение на ресурси и потенциал от страна на съседните общини и създаване на сдружение.	Голям дял на инертните материали и отпадъци от строителството, доказващ неправомерното изхвърляне и смесването на битови и строителни отпадъци.
Положително отношение на общината и местната общност към проблемите на управление на отпадъците.	Недостатъчен административен и финансов капацитет на община Стамболово за обезпечаване на разделното събиране на отпадъците.
Липса на големи промишлени източници на замърсяване.	Липса на договори на фирмите и земеделските производители за оползотворяване на производствените, растителните и животинските отпадъци.
Организиране на масови обществени почиствания на публични места и замърсени терени.	Неефективно използване на възможностите от страна на местните ключови фигури за привличането им в проекти, финансирани по оперативните програми.
Включване на прецизен контрол и обезопасяване на наличните пестициди и препаратите за растителна защита при изтекъл срок на годност от страна на ангажираните институции от по-високите нива.	Наличните пестициди и други препарати за растителна защита след изтичане на срока им на годност са особено опасни за околната среда.
ВЪЗМОЖНОСТНИ	ЗАПЛАХИ
Възможности за залесявания и изграждане на просеки, ограничаващи разрастването на пожарите.	Засилване на ерозионните процеси. Намаляване или изчезване на традиционните дървесни видове. Опасност от намаляване на горските терени.
Подобряване достъпа до значимите природни обекти, повишаване на	Опасност от замърсяване на околната среда от производствени и главно от

информираността за тях и изграждане на нови еко-пътеки.	селскостопански замърсители, туристи и местни жители. Разрушаване на интересните природни обекти на територията.
Финансиране на проекти, водещи до опазване на биоразнообразието, изграждане на екологична инфраструктура и подобряване на околната среда като цяло.	Промяна в състава на биоразнообразието. Изчезване на някои от застрашените видове.
Изграждане на общинска информационна система, която да достигне до максимален брой местни жители и гости на общината.	Прекалена експлоатация на екологичните обекти в резултат на повишения интерес и влошаване на екологичната среда.
Ефективно използвана на европейските програми за решаване на проблемите, свързани с управлението на отпадъците и доизграждане на съвременна екологична инфраструктура.	Намаляване на местните финансови ресурси за разширяване на услугите и дейностите, свързани с управление на отпадъците в условията на остра икономическа криза, висока инфлация и дефицити.
Европейско финансиране на Регионалното депо за въвеждане на система за компостиране на биоразградими и биоотпадъци.	Значително увеличение на разходите за управление на битовите отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението.
Реално използване на законовите възможности за привличане на граждани, фирми и НПО в процесите на управление на отпадъците и тяхното намаляване на местно ниво.	Образуване на замърсени участъци на територията на общината и анонимност на виновните лица, което засилва безотговорността на граждани и фирми.
Подобряване на инфраструктурата и на административния капацитет в сферата на отпадъците на регионално ниво.	Засилване зависимостта на общините от централните и регионалните власти, което води до създаване на опасности от сериозни замърсявания на местните терени.
Приемане на нова нормативна уредба, осигуряваща въвеждането на информационна общинска система за мониторинг и контрол на отпадъците.	Невъзможност за приложение на разделното събиране на отпадъците поради високата себестойност на разходите, свързани с неговото приложение.
Възможности за използване формите на публично-частното партньорство при изграждане на инфраструктура и разделно събиране на масово разпространените отпадъци.	Намаляване нивата за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.
Осигуряване на извънбюджетно финансиране чрез европейските, националните и регионалните източници.	Амортизация на наличната сметосъбирателна техника и оборудване поради липса на финансов ресурс.
Осигуряване на прозрачна и справедлива методика за определяне на „такса битови отпадъци“ в региона.	Обезлюдяването на територията създава опасности от увеличаване на „такса битови отпадъци“, която трудно ще се заплаща от местното население.
Информирание на населението за богатото биоразнообразие и неговото значение, чрез разработване и изпълнение на поредица от проекти.	Недостатъчна инициатива на местните ключови фигури в областта на биоразнообразието.

6. Здравеопазване и социални услуги

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Наличие на общински домашен патронаж и предоставяне на интегрирани социални услуги.	Недостатъчен набор от услуги, които да се представят интегрирано на увеличения брой възрастни хора и хора в нужда. Ограничени финансови ресурси за разширяване на социалните и здравните услуги.
Реализация на социалните проекти финансирани от МТСП: • „Топъл обяд“; • “Домашен помощник”; • „Социален асистент“ и др.	Липса на собствени финансови възможности на общината да се справи с многобройните социални проблеми при отсъствие на централизирано финансиране.
Наличие на „Център за обществена подкрепа за деца и семейства” прилагащ комплексни подходи за повишаване качеството на живот на деца и семейства в риск.	Липса на възможности за постоянна грижа при работа с родителите.
Наличие на лекарски и стоматологични практики.	Остър недостиг на медицински кадри, който ще се задълбочава поради възрастовата характеристика на медицинските кадри.
Наличие на една аптека в общинския център.	Липсват здравни услуги в някои населени места.
Сравнително малък процент на хора с увреждания.	Не е осигурен достъп до публичните сгради за хората с увреждания.
Отсъствие на бездомни и безнадзорни деца наличие на ЦОП.	Не се обхванати всички деца в нужда.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Включване на уязвимите социални групи в различни програми и проекти подобряващи качеството им на живот.	Социална изолация на представителите на уязвимите социални групи.
Изграждане на: Дом за стари хора и Дневен център за стари хора.	Лишаване от грижа на самотните стари хора и хората с увреждания.
Разширяване грижите за децата, както по отношение на застрашените деца, така и по отношение на даровитите деца.	Миграция на семействата с деца от целевите групи.
Текущо обновяване и модернизиране на здравната инфраструктура.	Амортизираната и ниско ефективна здравна база ще стане негодна за бъдещото ѝ използване.
Привличане на здравни кадри от съседните общини чрез предлагане на по-добри материални условия.	Намаляване броя на здравните кадри под санитарния минимум и лишаване на нуждаещите се от здравна грижа.

7. Култура и спорт

КУЛТУРА И СПОРТ	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Културни традиции – активна читалищна и извънкласна дейност (танцови и певчески състави); Културното наследство (голямо количество регистрирани паметници на културата – 57 паметници от национално и местно значение, Етнографски музей, традиционна местна кухня и др.).	Затруднена издръжка на културната инфраструктура (читалищата) и реализацията на културните инициативи; Материалната база и оборудването на читалищата е остаряла; Голяма част от археологическите обекти не са проучени или са лишени от добър достъп; Липсват публично-частни партньорства и проектна активност от страна на читалищата и НПО.
Наличие на 10 работещи читалища, разполагащи с библиотеки и самодейни състави.	Липса на алтернативни инициативи и гъвкавост за развитието на културния мениджмънт, включващ намирането и използването на алтернативни финансови ресурси и разширяване на услугите. Липса на открита сцена за провеждане на големи публични инициативи на открито.
Наличие на сравнително добра материална база на читалищата /помещения, компютри, библиотечен фонд/.	Неефективно използване на наличната материална база. Остарял библиотечен фонд и липса на иновативни читалищни инициативи.
Провеждане на традиционни културни събития (надсвирването, събори, празници, концерти, фестивала на хляба и др.)	Спряното през последните години надсвирване води до отсъствие на национално традиционно културно събитие в общината от регионално или от национално значение.
Наличие на интересни местни обичаи и традиции и тяхното възпроизвеждане.	Слаба активност при тяхното проучване и популяризиране.
Наличие на спортна инфраструктура с възможности за надграждане.	Лоша поддръжка, незадоволително качество и ограничени условия за спорт и забавления.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Възстановяване на надсвирването или създаване на нова културна проява, която да привлича голям брой посетители от съседните общини.	Амортизация и разрушаване на наличната културна инфраструктура, ако не се обновява.
Финансиране на културните събития от ПРСР, от СВОМР, и от други европейски програми. Активен обмен на самодейни състави с други региони и страни.	Изчезване на местните традиции и обичаи. Отмиране на културните прояви и спад на обществения интерес към тях.
Обединяване усилията между училищата и читалищата за разработване и финансиране на съвместни програми с цел привличане вниманието на младите хора към: пленери, модерни танцови прояви, литературни конкурси, състезания свързани с познания за историческото минало, екологията и др.	Инертност, липса на интереси, negliжиране на културните и екологичните ценности, липса на позитивно мислене и инициативност сред неправителствения сектор и младите хора.

Обновяване и разширяване на спортната инфраструктура.	Занемаряване на спортната инфраструктура поради липса на достатъчно финансов ресурс.

След приключването на SWOT анализа се взе решение за поставяне на акцент на областите с висока стойност и възможности за подобрене и предприемане на подходи за поддържане и развитие на функциониращите в момента области с добро представяне. В случая подходите се съсредоточават върху: използването на силните страни като налични местни ресурси, търсене на възможности за справянето с критичните „слабости“, възползване в максимална степен от желаните възможности, както и смекчаване на възможните заплахи. За по-голяма яснота оценката на четирите квадранта се прави по двойки, които са логически свързани. Приели сме, че най-важната двойка е тази на вътрешните слабости и външните заплахи, защото тази комбинация идентифицира най-сериозните проблеми, пред които е изправена общината и за които задължително трябва да се намерят решения.

За да се оптимизира управлението на местно ниво и да се постигнат регламентирани цели и приоритети, които ще залегнат в Програмата за управление на околната среда, Програмата за управление на отпадъците и в Стратегия за развитие на устойчив туризъм, планираните мерки трябва да се допълнят и от дейности, които се налагат от приложението на една по-агресивна стратегия осигуряваща и връзката между **Възможностите и Силните страни**. В случая стратегията на развитие трябва да се построи така, че заеманата в нея площ трябва да се увеличава. Проблемите в този случай могат да възникнат, когато наличието на **Възможности**, не означава и наличие на местен капацитет за тяхното използване. Затова, за да е успешна агресивната стратегия, тя изисква висока активност при подготовката на кадрите, висока активност при привличането на алтернативните финансови източници и висока оперативна активност, за да се оползотворят в максимална степен възможностите и силните страни.

Връзката между **Силните страни** и **Заплахите** определя рисковете на развитие, които също отчитаме и трябва да съобразим. Докато връзката между **Слабите страни** и **Възможностите** извежда ограниченията на развитие, които не трябва да пренебрегваме, но които не са водещи в нашия случай.

Балансирането между силните страни от една страна и предприемането на защитни мерки, които преодоляват заплахите е най-доброто решение на проблемите на общината на този етап, което е включено и в ПИРО.

Интегрирането на различните видове стратегии ще позволи общината да е активна, разчитайки на Силните си страни и използвайки в максимална степен създадените Възможности. В същото време общината трябва да се предпазва от възможните Заплахи, преодолявайки Слабите си страни, базирани на Възможностите и разчитайки на Силните си страни. За целта тя трябва да насочи своето управление през настоящия програмен период, изпълнявайки следните задачи:

- Активизиране на проектната активност и привличането на алтернативни финансови източници за развитие на услугите, осигуряващи по-добро качество на живот на местното население, защото само така могат да се увеличат възможностите за развитие.
- Изграждане на устойчиви партньорства, които да обезпечат с различни ресурси, капацитет и практики реализирането на местни инициативи.
- Набелязване на мерки, водещи до повишаване качеството на човешкия ресурс и експертния капацитет на територията, осигуряващи по-добра среда и проектна активност.
- Осигуряване на благоприятна бизнес среда за интензивно развитие на аграрния, промишления сектор и туризма, която да подкрепя предприемачите и земеделските производители, и която да осигури максимален брой работни места.
- Поддържане чиста околната среда и създаване на условия за поддържане на биоразнообразието, като се отговори адекватно на всички нормативни екологични изисквания.
- Ефективно използване на местните ресурси и местния капацитет за предприемане на поредица от защитни мерки предотвратяващи Заплахите и Слабите страни, произтичащи от икономическата криза, предизвикана от корона вируса и войната в Украйна, и които заплашват местното развитие.
- Създаване на интегрирани социални и качествени здравни услуги, подобряващи качеството на живот на местното население, които са базирани на Силните страни и разчитат на местния капацитет за прилагане на иновативните практики в социалната сфера.
- Подобряване достъпа до и благоустрояване на спортната и развлекателната инфраструктура за повишаване качеството на живот на местното население.

- Подобряване качеството на административното обслужване и комуникацията с гражданите и с НПО.

Всички тези предложения трябва да намерят своето място в разработваните стратегически и планови документи, тъй като насочват местната политика в различните сектори до 2027 г.

Този документ е създаден във връзка с изпълнението на проект № BG05SFOP001-2.025-0026 „Партньорството на гражданите с местните власти, предпоставка за прилагането на принципите на прозрачност, откритост и ефективност на публичните политики за устойчиво развитие на територията“ с бенефициент „Съюз за възстановяване и развитие“ – Хасково и партньор Община Стамболово. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Съюз за възстановяване и развитие“ – Хасково и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и/или на Управляващия орган.